

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1715. usque ad annum 1718

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 13322648

§. 36. Sardiniæ Insula a Philippo V. Hispaniarum Rege hostiliter invasa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67649](#)

Sæc. XVIII. & acriore adhuc conflictu Veneti die
A. C. 1717.

decima sexta & vigesima prima ejusdem Mensis Turcicam classem gloriose devictam non sine copiosa hostium strage fugavit. Cecidere tamen in hoc certamine præter ipsum Architalassum Ladvicum Flanginum quadringenti quadraginta quatuor gregarii, & vigin sex varii gradus Officiales, sauci vero circiter octingenti. Parta triplici hac victoria Veneti classem suam Pontificiis, Lusitanis, Etruscis & Melitenibus naviis auctam Prevesæ in Epiro applicant, hancque unacum Praesia & triginta belli tormentis urbem capiunt, pacta hac ditionis lege, ut Turci Voinizzam diu terra marique obsecram dederent: inde promoto cursu Veneti Lartam quoque Urbem intercepere.

§. XXXVI.

Sardiniae Insula a Philippo V. Regi hostiliter invasa.

Lettr. Hist. Aout Sept. &c. Eleff. Jur. Publ. Tom. XI. Epist. Clem. Alber. t. 2. p. 140. & seqq. Tot tamen victiarum non modo Venetis, sed potissimum a Cæsareis reportatarum cursum nonnihil stere videbatur inopina Philippi V. His XI. p. 225°. niæ Regnum: qua invasione irritatus *Hist. de Card.* Pontifex, Ecclesiasticas per Hispaniam & Indiam decimas pro Turcico bella con-

concessas eidem Regi inhibuit, potissimum ea ex ratione, quod paulo ante Sæc. XVIII.
A. C. 1717. Pontifici spopondisset, se contra Imperatoris terras, quousque bellum duraret, nihil hostile tentaturum: Nihilominus Alberroni Cardinalis, ut creditum est, consiliis incitatus Rex, cum ipsa classe, quam contra Turcas instruxerat, die vigesima secunda Augusti præfatam Insulam vi pacis a Cæsareis possellam invasit, edito scripto, in quo inter alias hujus usurpationis causas adduxit, quod Imperator Regis Hispani titulo usus, infuper Filio suo nuper nato *Principis Asturiæ* nomen inciditerit, Molinensium, qui ad Inquisitoris munus in Hispaniam fuerat evocatus, in Mediolanensi Ducatu captum detineri jusserit, aliunde etiam plures Provinciæ adhucdum a Regno Hispanico avulsæ essent, quas iterum vindicare, Regi competeteret, cum Imperator Cata-launensibus secreto opem ferret, eisque quasdam arces reliquisset &c. Hætamen rationes summo Pontifici tam validæ haud videbantur, quin non die vigesima quinta Augusti ad Philippum Regem acerbiores hasce daret literas:
„Cum ex iis, quæ Majestas Tua non semel Nobis significanda curaverat,
„minime ambigeremus, bellicas Naves
„a Te (Nobis enixe flagitantibus) ador-
„,natas

Sæc. XVIII. „natas insigne ac validum hoc anno
A. C. 1717 „subsidium Christianæ classi adversus
 „Turcas instructæ laturas esse, facile
 „adduci potuimus, ut crederemus,
 „imo & ad tui laudem venerabilibus
 „fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus
 „palam, ac fidenter in Consistorio no-
 „stro denuciaremus id, quod tuo simili-
 „ter nomine ad Nos deinde allatum fuit;
 „easdem scilicet Naves jam solvisse, at-
 „que ad publicam caussam juvandam,
 „quemadmodum Nobis sæpe pollicitus
 „fueras, in Orientem properare, id porro
 „eo proclivius credidimus, quo eni-
 „xius illud exoptabamus, cum satis
 „Nobis perspectum esset, classem pre-
 „dictam, tametsi hactenus Christianæ
 „rei caussam strenue ac fortiter egerit,
 „commissis tamen nuper in Ægeo mari
 „cruentis præliis fessam ejusmodi sup-
 „petiarum adventum summopere præ-
 „stolari: Hinc Majestas Tua abunde
 „conjicit, quam inexpectatus quam
 „molestus ac vere acerbus Nobis ac-
 „ciderit, qui postremis his diebus in-
 „crebuit, rumor naves illas tuas non
 „eum, quem Nobis renuntiari feceras,
 „sed alium plane cursum tenuisse, a
 „promissis tuis longe diversum, ex quo
 „non solum nullum Orthodoxa religio
 „auxilium sperare posset, sed plura po-
 „tius, ac sane gravissima, detimenta
 „me

, metuere. Fatemur quidem inustum Sæc. XVIII.
„Nobis ex hoc nuntio dolorem ea Nos A.C. 1717.
„hactenus lenivisse ratione, quod res
„ab eximia pietate tua, tuæque pro-
„missionis fide, imo & a Catholici Re-
„gis officio in tanto laborantis Ecclesiæ
„discrimine maxime aliena, sermonibus
„licet, & querimoniis plurimorum con-
„firmata, integrum adhuc fidem mereri
„non valeret. Quia tamen in adeo com-
„munis, ac ubique jam vulgata hu-
„jusmodi rei fama vereri cogimur, ne
„paucorum hominum fraude ad noxiū
„illud, ac plane exitiale, quod jam
„suscepisse diceris, confilium ineundum,
„tametsi invitū, ac nolens, abductus
„fueris, sincera paternaque nostra in
„Te charitas non patitur, ut in tanto
„non existimationis modo, sed etiam
„animæ tuæ periculo, labia nostra con-
„tineamus. Quis enim non videt, quan-
„tis fieres apud Regem Regum ratio-
„nibus obnoxius, & quanta famæ tuæ
„labes hæreret, si consiliarli tui id abs
„te extorquere potuissent, ut publicam
„caussam desereres, ut Christianæ Re-
„ligionis pericula negligeres, ut desti-
„natas sacro bello ad sanctæ Ecclesiæ
„præsidium copias & arma aliquorsum
„converteres, & a Te ipso quodammodo
„abieres, datam iterum, ac sæpius
„Nobis fidem, imo potius omnipotenti
„Deo,

Sæc. XVII. „Deo, qui non irridetur & cuius no-
A. C. 1717. „mine sponsiones tuas accepimus,
„non præstares? horrendas quidem illi
„divinæ ultiōnis animadversiones sibi
„accerſerent, si aut quarumvis offen-
„ſionum obtentu aut privatis ſtudiis
„impulſi, Majestati tuæ authores eſſen-
„tam præpoſteri consiliī, quod Regi
„tui nominis claritatem violaret, quod
„pastoralis muneriſ nostri pro tuenda
„re Christiana operam & conatus elab-
„deret, quod denique Deus terribilis
„apud Reges terræ inultum eſſe non
„ſineret. Quas enim offendereſ me-
„morare poſſent Miniftri tui, ut Dei
„cauſſam poſthabendam ſuaderent?
„Quas rationes adducere valerent, quod
„Catholicæ Religionis Bono, Divine
„gloriæ incremento, ac urgenti Chri-
„ſtianæ Reipublicæ neceſſitati anteferti
„deberent? Nunquid a Christo fractam
„fideim, aut acceptas injurias cauſar-
„poſſent, ut ei itidem frangi fidem,
„ejusque nomen & jura debito præſidiū
„deſtitui poſſe contendereſ? Vehementer
„itaque Majestatem tuam rog-
„mus, & in Domino obſecramus, ut
„quæ Tibi hactenus libera plane voce
„ſed paterno affectu explicavimus, pro
„ſingulari animi tui æquitate, atque
„prudentia ferio Tecum expendas.
„Reipublicæ Ecclesiæ Religionis per-
„cula

„cula circumspicias, ac Nos potius, Sæc. XVIII.
 „qui tibi parentis, & quidem amantis- A.C. 1717.
 „simi loco sumus, vera, & salutaria sua-
 „dentes, quam Filios dissidentiæ, qui
 „terrena tantum sapiunt, ac non tam
 „amplitudinis tuæ cupidi, quam lau-
 „dis inimici consilia in speciem utilia,
 „sed re vera perniciosissima suggerunt,
 „audire velis, eamque postea fuscipias
 „deliberationem, qua omnibus in eo,
 „quo erant, statu relictis, aut si quæ
 „innovata fuerint, in eum itidem, quo
 „erant, statum restitutis, gloriæ tuæ
 „dispendio, tuæ insuper conscientiæ
 „discrimini, publicæ tranquillitati, bo-
 „norumque tandem omnium querelis
 „consultum sit.,”

Verum Philippus Rex hisce Papæ
 monitis potiora esse sua jura arbitratus,
 non modo per Marchionem de Grimal-
 do suis Legatis apud exterros Princi-
 pes degentibus tentatæ invasionis ra-
 tiones exposuit, sed etiam cæptis con-
 stanter insistens, Cailarim Sardiniæ
 Metropolin die vigesima tertia ejusdem
 Mensis obsidere cœpit, eamque die vi-
 gesima nona Septembris ad ditionem
 compulit: quapropter Rubius Marchio,
 qui Cæsaris nomine huic Insulæ præ-
 erat, resistendo impar, sese cum suo
 milite ex eadem subduxit, quem ta-
 men fugientem Rex cum centum quin-

Hist. Eccles. Tom. LXIX. Rr qua-

Sæc. XVIII. quaginta Equitibus intercepit, licet
 A. C. 1717. ipse postea sub rustici veste occultatus,
fuga elaberetur: Enimvero Franciæ &
Angliæ Reges pro terminandis Cæsa-
rem inter & Philippum V. Regem di-
sidiis partes suas offerebant, ipse e-
tiam Imperator horum operam ratam
habuit, declaravitque, velle se sub cer-
tis conditionibus Hispaniæ titulo & juve-
cadere, nihilominus Philippus non mo-
do Saffarin, Largerum, Agonecum,
totamque hujus Insulæ in mediterrâ-
neo regionem sibi subjecit, sed etiam
palam de instruenda classe nova, &
de invadendis Italiæ terris Cæsari sub-
jectis egit.

§. XXXVII.

Tres Præfules hoc anno Romana Pur-
 pura a Clemente XI. honorati.

Plures, diverso tamen tempore Praefules generis claritate, & virtutum præstantia inclitos Clemens Papa hoc anno sacro Purpuratorum Collegio adscripsit. Hos inter primus erat Gilbertus Borromæus Mediolanensis Patriarcha Antiochenus, & Episcopus Novariensis, qui die decima quinta Martii Presbyter Cardinalis tit. S. Alexii renuntiatus est. II. Julius Alberonius Hispanæ Regi a consiliis. Hic a summo

Orat. Con-
fist. Clem.
XI. p. 146.